

SAVUNMA VE HAVACILIK SANAYİ İHRACATÇILARI BİRLİĞİ

Sayı: 58224147-TİM.OAİB.26.ARG4.2026/93-6051

Ankara, 17/06/2026

Konu: FLEX Projelerinde Geline Aşama ve Türkiye Savunma Sanayinin Katılım Alanları Hakkında

Sayın Üyemiz,

T.C. Cumhurbaşkanlığı Savunma Sanayii Başkanlığı (SSB) tarafından iletilen yazıda, 2025 yılındaki Lahey Zirvesi'nde onaylanan Hızlı Benimseme Hareket Planı (Rapid Adoption Action Plan) doğrultusunda, NATO Müttefik Dönüşüm Komutanlığı (ACT) tarafından, yeni teknolojilerin ve prototip sistemlerin FLEX (Force Lethality Enhancement) ve TFX (Task Force X) projeleri ile hızlı bir şekilde test ve deneylerden geçirilerek seri üretime hazırlanmasına yönelik faaliyetlerin yürütülmekte olduğu, müttefik ülkelerin savunma sanayilerinin katılımına açılan bu projelerle, birlikte çalışabilir sistemlerin belirlenmiş senaryolar dahilinde test, deney ve gösterimlerinin yapıldığı, başarılı olan sistemlerin ise müttefik ülkeler tarafından tedarik edildiği belirtilmiştir. ACT tarafından yürütülen FLEX ve TFX projelerinin güncel durumu ile Türk savunma sanayii firmalarının bu süreçlere katılım stratejilerine ilişkin hazırlanan bilgilendirme notu Ek' te yer almaktadır.

Yürütülen projeler ile ilgili olarak savunma sanayii firmalarımızın önemli kabiliyetlerinin bulunmasına rağmen, projelere yeterli ilginin gösterilmediği ifade edilmekte olup bilgilendirme notunda önümüzdeki dönemde açılması planlanan konuların da yer aldığı savunma sanayii firmalarımızın bu projelere katılımlarının faydalı olacağı ifade edilmektedir.

Bu doğrultuda, önümüzdeki dönem açılacak benzer projelerin ACT web sayfası üzerinden takip edilmesi ve yeni projelere, ilgili firmalarımızın SSB ile koordineli bir şekilde katılım sağlamasının önem teşkil ettiği belirtilmektedir.

Bilgileri ve gereği rica olunur.

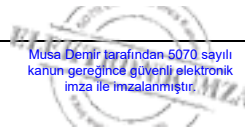
Musa DEMİR
Genel Sekreter

EK: FLEX Bilgilendirme Notu (2 Sayfa)

Ayrıntılı bilgi için: Sumru İdil Horoz - Uzman

Ceyhan Atuf Kansu Cad.
No: 120 06520
BALGAT ANKARA
Tel : (312) 447 27 40
Faks : (312) 446 09 11
info@ssi.gov.tr

www.turksavunmasanayi.gov.tr
www.ssi.gov.tr

FLEX (Force Lethality Enhancement) PROJELERİ BİLGİ NOTU

Konu: FLEX (Force Lethality Enhancement) Projelerinde Geline Aşama ve Türkiye Savunma Sanayinin bu konuda katılım sağlayabileceği alanlar.

Açıklama: FLEX ve benzeri TFX (Task Force X, Görev Kuvveti X) beacon project (öncü, yol gösterici proje) olarak adlandırılan projeler; Müttefik Dönüşüm Komutanlığı (ACT) tarafından NATO üyesi ve partner ülkelere kabiliyet gösterimi amacı ile icra edilmektedir. Genel anlamı ile bilinen proje yönetimi ve alım adımları uygulanmamakta, RFI/BİD yayınlandıktan kısa bir zaman sonra seçim yapılmakta ve mevcut ürünler ile gösterim yapılması istenmektedir. Dolayısı ile, halihazırda bir kabiliyet olması veya çok kısa zaman içinde istenilen ürünün sunulması beklenmektedir. İhtiyaca göre gösterim veya kısa zaman içinde sunum talep edilmektedir. Firmalarımızın, ilk aşamada büyük bir geri dönüş beklentisi içinde olmaması gerekmektedir. Fakat, gösterim sonrasında veya ilk paket temini sonrasında üye ve partner ülkeler tarafından taleplerin geldiği ve bir pazar olduğu daha önce gerçekleştirilen TF-X Baltics örneğinde görülmüştür.

Mevcut Durum:

1. **Entegre Hava ve Füze Savunma (IAMD)** konusunun 2027 yılında yeniden bir FLEX projesi olarak gündeme getirilebileceği ve bu kapsamda diğer müttefik ülkelerden firmaların da ilgi gösterebileceğinin beklendiği ifade edilmiştir.
2. FLEX üçüncü etap projeleri bağlamında yürütülecek projelerden birinin **Eşlik Eden Savaş Uçağı (Collaborative Combat Aircraft-CCA)** konusunda olacağı; diğer iki proje alanının ise sırasıyla NATO Orta Ölçekli Tugay (NATO Medium Brigade) ve Lojistik Destek kapsamında icra edileceği bildirilmiştir.

Elde Edilen Tecrübeler:

FLEX kapsamında icra edilen projelerinden elde edilen tecrübeler ışığında;

1. Projelerin icra edilme hızının oldukça yüksek olduğu, bu sebeple teklif yapacak şirketlerin tekliflerini hazırlamak ve projeyi icra etmek için oldukça kısa bir zamana sahip olduğu,
2. Halihazırda icra edilen 3 proje dahil olmak üzere toplam 12 proje için savunma sanayi firmalarımız tarafından herhangi bir teklif yapılmadığı,
3. ACT tarafından seçilen şirketlerin proje tekliflerinin diğerlerine oranla öne çıkmasında önemli etkenler olarak;
 - (a) Fiyat teklifinin mümkün mertebe düşük tutulmasının,
 - (b) Çalışmanın iyi bir modelleme ve simülasyonla destekleneceğine yönelik ikna edici kanıt ve iddiaların bulunmasının,
 - (c) Proje ekibinin; işinde ehil, NATO tecrübesi olan ve saha/muharebe tecrübesi olan personelden oluşturulmuş olmasının,
 - (d) Hazırda kabiliyet veya ürün olmasının,

- (e) Konu hakkında daha önce satış yapılmış ve ürünlerin kullanılıyor olmasının,
- (f) Çalışmanın üç ayda nasıl bitirileceğine yönelik ayrıntılı programın paylaşılmasının uygun olacağı değerlendirilmektedir.

Sonuç:

1. FLEX üçüncü etap projeleri kapsamında Temmuz ayı içinde duyurulması beklenen CCA projesine ilişkin olarak, ülkemizin de Kızılelma ve ANKA-3 sistemleriyle güçlü bir varlık gösterebileceği,
2. Entegre Hava ve Füze Savunma (IAMD)'nın 2027 yılında yeniden bir proje olarak gündeme gelme ihtimaline karşı, ASELSAN öncülüğünde yürütülen Çelik Kubbe projesi başta olmak üzere, hava ve füze savunma alanındaki kabiliyetlerimizin yansıtılması maksadıyla söz konusu FLEX projelerine firmalarımızca aktif katılım sağlanabileceği,
3. Bu doğrultuda ACT web sayfası (<https://www.act.nato.int/opportunities/contracting/>) üzerinden FLEX ile ilgili duyuruların takip edilerek, önümüzdeki dönem açılacak projelere Başkanlığımızla koordineli olarak katılım sağlanmasının uygun olacağı değerlendirilmektedir.